

Odbor za međunarodnu trgovinu

2017/0238(NLE)

22.3.2018

MIŠLJENJE

Odbora za međunarodnu trgovinu

upućeno Odboru za vanjske poslove

o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Unije, Sveobuhvatnog i pojačanog sporazuma o partnerstvu između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Armenije, s druge strane
(12543/2017 – C8-0422/2017 – 2017/0238(NLE))

Izvjestiteljica za mišljenje: Elsi Katainen

PA_Leg_Consent

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Sveobuhvatan i pojačan sporazum o partnerstvu između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Armenije, s druge strane (dalje u tekstu: CEPA) potpisale su navedene stranke u okviru sastanka na vrhu Istočnog partnerstva 24. studenoga 2017. u Bruxellesu. O CEPA-i se pregovaralo u razdoblju od 2015. do 2017. nakon odluke Armenije iz 2013. da neće potpisati Sporazum o pridruživanju i Sporazum o detaljnem i sveobuhvatnom području slobodne trgovine, o kojima je pregovarala s Europskom unijom, već da će umjesto toga pristupiti Euroazijskoj ekonomskoj uniji (EEU), što je 2. siječnja 2015. i učinila.

Kao izvjestitelj za mišljenje mogu samo izraziti žaljenje zbog te odluke jer se procjenjuje da bi Sporazum o pridruživanju i Sporazum o detaljnem i sveobuhvatnom području slobodne trgovine doveli do dugoročnog povećanja armenskog bruto domaćeg proizvoda (BDP) od 2,3 % te većih mogućnosti za izravna strana ulaganja, dok članstvo u EEU-u podrazumijeva manje vidljive koristi. Međutim, pregovore o CEPA-i i njezino potpisivanje trebalo bi ocijeniti iz više aspekata. Kao prvo, oni pokazuju interes i predanost Armenije čvršćim vezama s EU-om u onoj mjeri u kojoj je to u skladu s njezinim obvezama u okviru EEU-a. S druge strane pokazuju fleksibilnost EU-a u skladu s novim diferenciranim pristupom u okviru europske politike susjedstva za pregovaranje o sporazumu s Armenijom koji je izrađen po mjeri te je u skladu s EEU-om.

EU je najveće armencko izvozno tržište, koje čini oko 27 % ukupnog izvoza Armenije. Glavni su armenski izvozni proizvodi metali i dragi kamenje, nakon čega slijede energija, pića, povrće i voće. Armenija uglavnom uvozi naftu, prirodni plin, žitarice, proizvode od gume, pluta i drveta te električne strojeve. Također ostvaruje korist od općeg sustava povlastica EU-a (OSP+). Njezina stopa korištenja programa OSP+ i dalje je visoka (oko 93 %), ali izvoz je u okviru općeg sustava povlastica izrazito koncentriran na vrlo malo dobara s prilično niskom dodanom vrijednosti, kao što su željezo i čelik te proizvodi načinjeni od njih i odjeća.

CEPA je sveobuhvatan i u mnogim područjima ambiciozan sporazum koji većinom slijedi strukturu Sporazuma o pridruživanju o kojem se pregovaralo. Obveze uključene u Sporazum o pridruživanju gotovo su nepromijenjene u mnogim područjima, kao što su politički dijalog te većina sektorskih poglavila. Međutim, u određenim je područjima produžen vremenski okvir za provedbu. Članstvom Armenije u EEU-u iz očitih je razloga najviše pogoden trgovinski dio CEPA-e. CEPA-om se ne ukidaju carine na robu s obzirom na to da se odluke koje se odnose na carine donose na razini EEU-a, koji ima zajedničku vanjsku tarifu. Međutim, Armenija i dalje ima koristi od pristupa tržištu EU-u koji proizlazi iz uklanjanja carinskih tarifa u okviru sustava OSP+. U poglavljima CEPA-e o tehničkim preprekama u trgovini i sustavu jedinstvenih plaćanja predviđa se bliskija suradnja na temelju međunarodnih pravila i načela koja nisu jednako sveobuhvatna i ambiciozna kao u slučaju Sporazuma o detaljnem i sveobuhvatnom području slobodne trgovine, osobito s obzirom na usklađivanje sa zakonodavstvom EU-a. Armenija je potpisnica plurilateralnog sporazuma o javnoj nabavi te se već obvezala djelovati u skladu s međunarodnim normama. Ona je u okviru CEPA-e pristala ići korak dalje u pogledu transparentnosti kao i u pogledu pristupa tržištu za proizvode i subjekte iz EU-a. Trgovina uslugama predstavlja ambiciozno poglavlje koje namjerava nadići okvir Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS). Poglavlje o pravima intelektualnog vlasništva također nadilazi okvir Sporazuma o trgovinskim aspektima

prava intelektualnog vlasništva (TRIPS). U tom je kontekstu zanimljivo primijetiti da je EU pristao dati Armeniji prijelazno razdoblje od 24 godine za upotrebu riječi „konjak” pisanih cirilicom za armenski vinjak koji se isključivo izvozi u Rusiju. Nadalje, postoje i elementi koji nadilaze pravila WTO-a u područjima poput tržišnog natjecanja, subvencija i poduzeća u državnom vlasništvu. Osim toga, stvorena je pravna osnova za uzajamnu administrativnu pomoć između carinskih tijela, kojom se jača suradnja u borbi protiv carinskih nepravilnosti i prijevara. EU i Armenija dogovorili su se također oko ambicioznog poglavlja o trgovini i održivosti, čiji je cilj osigurati da se trgovina promiče na održiv način.

Unatoč interesu s armenske strane, CEPA ne uključuje poglavlje o ulaganjima. Razlog su tome nepostojanje mandata Komisije i potreba za pravnim pojašnjenjima na razini EU-a. Sud Europske unije dao je svoje mišljenje o sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura tek 16. svibnja 2017. tvrdeći da odredbe koje se odnose na portfeljna ulaganja i mehanizam rješavanja sporova između ulagača i države spadaju u podijeljenu nadležnost između EU-a i njegovih država članica.

Kao izvjestitelj za mišljenje preporučujem da se podrži sklapanje ovog Sporazuma koji bi predstavljao tek početak procesa. Učinkovita provedba CEPA-e uključenjem parlamenta i civilnog društva s obiju strana predstavljala bi izazovan zadatak koji zahtijeva stalno i pažljivo praćenje.

Odbor za međunarodnu trgovinu poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor Parlamentu preporuči davanje suglasnosti za nacrt odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sveobuhvatnog i pojačanog sporazuma o partnerstvu između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Armenije, s druge strane.

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Sveobuhvatni i pojačani sporazum o partnerstvu između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Armenije, s druge strane	
Referentni dokumenti	12543/2017 – C8-0422/2017 – JOIN(2017)0037 – 2017/0238(NLE)	
Nadležni odbor	AFET	
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	INTA 11.12.2017	
Izvjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Elsi Katainen 11.10.2017	
Prethodni/-a izvjestitelj(ica) za mišljenje	Hannu Takkula	
Razmatranje u odboru	22.1.2018	
Datum usvajanja	22.3.2018	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	29 1 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Borrelli, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Heidi Hautala, Nadja Hirsch, Elsi Katainen, Bernd Lange, David Martin, Emma McClarkin, Franz Obermayr, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Adam Szejnfeld	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Bendt Bendtsen, Klaus Buchner, Nicola Danti, Seán Kelly, Gabriel Mato, Frédérique Ries, Fernando Ruas, Pedro Silva Pereira, Jarosław Wałęsa	

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU KOJI
DAJE MIŠLJENJE**

29	+
ALDE	Nadja Hirsch, Elsi Katainen, Frédérique Ries, Marietje Schaake
ECR	David Campbell Bannerman, Emma McClarkin
EFDD	Tiziana Beghin, William (The Earl of) Dartmouth
GUE/NGL	Helmut Scholz
NI	David Borrelli
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Bendt Bendtsen, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Seán Kelly, Gabriel Mato, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Fernando Ruas, Adam Szejnfeld, Jarosław Wałęsa
S&D	Maria Arena, Nicola Danti, Bernd Lange, David Martin, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira

1	-
ENF	Franz Obermayr

2	0
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Heidi Hautala

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani